

Visiedocument Studeren in de Topstad; actualisatie 2011

In het visiedocument 'Studeren in de Topstad' zijn cijfers opgenomen over de feitelijke en te verwachten aantallen studenten en over hun huisvestingsbehoefte. Het document dateert van begin 2010 en is grotendeels gebaseerd op cijfers uit 2008. Inmiddels zijn we anderhalf jaar verder. Het aantal Amsterdamse studenten is opnieuw gestegen en voor de toekomst zijn de verwachtingen naar boven bijgesteld. Zoals het er nu naar uitziet zijn er in 2015 117.100 voltijd studenten. In de periode 2010-2014 neemt een huisvestingsbehoefte toe met 8.700 eenheden, in 2015 met nog eens 1.600. Op deze 'factsheet' worden de cijfers uit het visiedocument bijgesteld met de kennis van nu, herfst 2011. De actualisatie is vervaardigd door RIGO Research en Advies. De cijfers zullen in het vervolg jaarlijks worden geactualiseerd, waarbij tevens een jaar verder in de toekomst wordt gekeken.

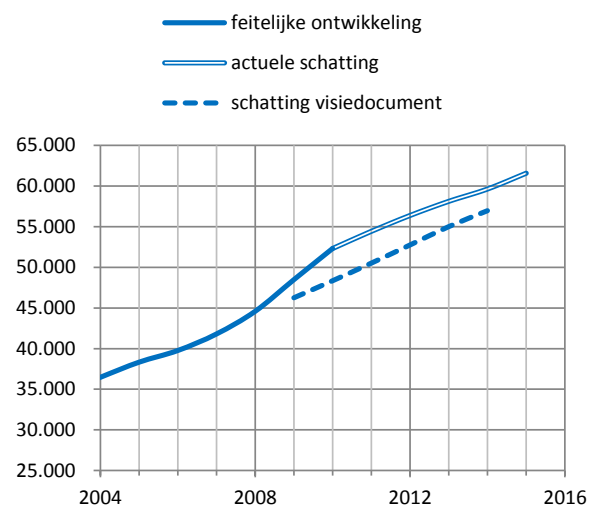
Steeds meer studenten

Het aantal studenten in het hoger onderwijs blijft toenemen. Het hoger onderwijs Amsterdam kende in 2009 in totaal 93.900 voltijd studenten, 4% meer dan verwacht in Studeren in de Topstad en in 2010 99.376 studenten, 6,9% meer dan verwacht in Studeren in de Topstad. De HBO-instellingen groeiden in 2009 met 6% en in 2010 met 3%. De Universiteiten groeiden in 2009 met 8% en in 2010 met 7%. De reële groei is dus hoger dan verwacht in Studeren in de Topstad.

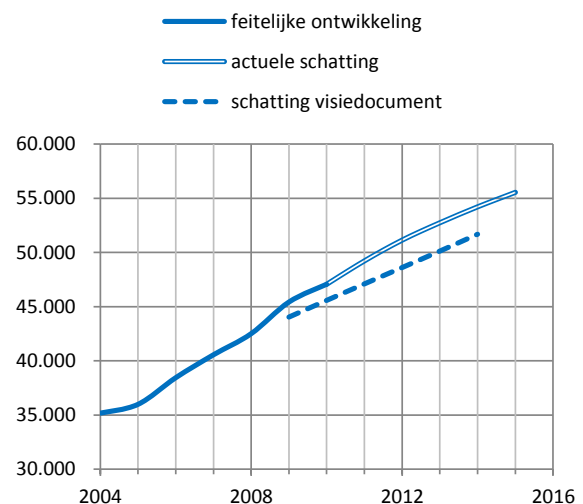
De belangrijkste achtergrond van de toename moet worden gezocht in de nog immer stijgende onderwijsparticipatie. Deze trend is al langer gaande en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen verwacht nog een verdere stijging. Ter illustratie: momenteel volgt circa 40% van alle 22-jarigen voltijd onderwijs. Dat zal de komende tien jaar oplopen tot meer dan 50%. In de jaren tachtig volgde nog geen 20% van de 22-jarigen voltijd onderwijs. Jongeren blijven langer doorleren dan in het verleden. Overigens zit er nog wel een fluctuatie in deze stijgende trend – samenhangend met de conjunctuur – en gaat de trend na 2020 naar verwachting wel afvlakken.

De landelijke raming van de studentenaantallen, de zogeheten referentieraming, komt in 2011 hoger uit ten opzichte van de raming van 2009 die voor Studeren in de Topstad is gebruikt. Ook voor Amsterdam is er aanleiding om de verwachtingen voor de middellange termijn (vijf jaar) naar boven bij te stellen. Daarbij is het realistisch om, zoals in het visiedocument, te verwachten dat de groei in Amsterdam nog iets boven de landelijke groei zal liggen. Dit doen we door het marktaandeel van Amsterdam in het landelijke totaal trendmatig te laten doorgroeien. Het resultaat is een nieuwe raming, die is weergegeven in bijgaande figuren. Ter vergelijking is ook de raming uit het visiedocument weergegeven. In totaal verwachten we nu in 2015 117.100 voltijd studenten. Dat zijn er 17.750 meer dan in 2010.

Aantal voltijd studenten aan het Amsterdamse Wetenschappelijk Onderwijs, feitelijk en verwacht



Aantal voltijd studenten aan het Amsterdamse Hoger Beroepsonderwijs, feitelijk en verwacht



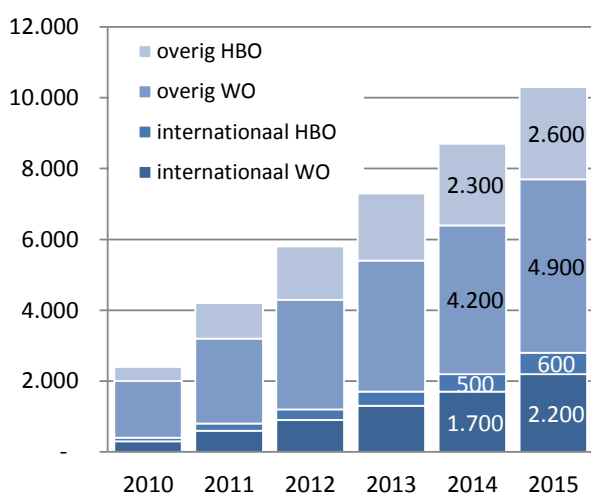
Aantal voltijdstudenten in Amsterdam, totaal en internationaal, feitelijk (2009 en 2010) en verwacht, afgerond op 50-tallen

	2009	2010	2014	2015
WO				
totaal	48.500	52.300	59.650	61.550
internationaal	3.000	3.350	4.900	5.400
HBO				
totaal	45.400	47.050	54.200	55.550
internationaal	2.850	3.000	3.400	3.550
totaal hoger onderwijs				
totaal	93.900	99.350	113.850	117.100
internationaal	5.850	6.350	8.300	8.950

Buitenlandse studenten

Het aantal buitenlandse studenten (met een buitenlandse nationaliteit, exclusief uitwisselingsstudenten) blijkt in 2009 iets kleiner te zijn dan in het visiedocument werd aangenomen. Die bijstelling is vooral administratief van aard; het is nog niet zo eenvoudig om deze categorie uit de databestanden van de diverse instellingen te halen. De groei van het aantal buitenlandse studenten in 2010 voor het WO bedroeg 11,4%, voor het HBO 5,3%. Voor de toekomst blijft het realistisch om voor het WO te rekenen met een jaarlijkse groei van 10% buitenlandse studenten en voor het HBO met 5% groei van jaar op jaar. In 2015 is het aantal buitenlandse studenten dan naar verwachting gestegen tot 8.950.

Verwachte toename van het aantal voltijd studenten aan het Amsterdamse Hoger Onderwijs met een huisvestingsbehoefte in Amsterdam



Huisvestingsbehoefte

Met de groei van het aantal studenten neemt de behoefte aan studentenhuysvesting navenant toe. In het visiedocument is uitgegaan van het ervaringsgegeven (uit het onderzoek 'Van zeecontainer tot grachtenpand') dat 45% van de voltijd studenten in het Amsterdamse wetenschappelijk onderwijs en 28% van de HBO-studenten eigen onderdak nodig heeft in Amsterdam (inclusief Diemen en Amstelveen). Voor de internationale studenten is uitgegaan van 90% huisvestingsbehoefte. Wanneer deze aandelen worden doorgetrokken, resulteert dit voor de collegeperiode (2010-2014) in een extra huisvestingsbehoefte van 8.700 eenheden. Daarna groeit de behoefte door met in 2015 nog eens 1.600. In totaal gaat het in zes jaar tijd (2010-2015) om 10.300 eenheden.

Niet inbegrepen in dit aantal zijn studenten aan buitenlandse instellingen die voor een korte uitwisselingsperiode naar Amsterdam komen. In 2011 verzorgen UvA en VU de huisvesting voor respectievelijk 2.000 en 700 van deze *exchange students*. Ze blijven gemiddeld een half jaar in Amsterdam. Hun huisvestingsbehoefte wordt geschat op 1.400.

Buitenlandse promovendi

Tot slot is het van belang te wijzen op de buitenlandse promovendi. Dit zijn geen studenten, maar werknemers van de universiteiten en bursalen (extern gefinancierd). In het buitenland worden promovendi gezien als studenten. Voor het aantrekken van buitenlandse promovendi is het van belang dat huisvesting wordt geboden. Nadat in Studeren in de Topstad het belang van geschikte huisvesting voor promovendi is onderstreept, heeft de wethouder van Wonen en Wijken, Freek Ossel, ook aangegeven de promovendi te beschouwen als studenten. Tevens is het ministerie van Binnenlandse Zaken bezig met het opzetten voor een campuscontract voor promovendi. Dit betekent dat promovendi in de toekomst voor de duur van hun promotie (ca. 4 jaar) gehuisvest kunnen worden.

Het is lastig om een trend te voorspellen omdat de personeelssystemen van de universiteiten pas sinds kort te doorzoeken zijn op de nationaliteit van medewerkers, en dus ook op de nationaliteit van promovendi. Bij de UvA en VU samen gaat het in 2010 om ruim 800 personen. Hun aantal neemt met tien tot twintig per jaar toe.